

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
ÖNSÖZ	XI
İÇİNDEKİLER.....	XV
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XXI
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM CEZA MUHAKEMESİNDE İFADE ALMA VE SORGU KAVRAMLARI

I. Şüpheli ve Sanık Kavramları	5
A. Tanım.....	5
B. Belirli Olma	10
C. Fizik Kimliğinin Tespiti.....	11
D. Gerçek veya Tüzel Kişi Olması.....	13
E. Kusur Yeteneği.....	15
II. İfade Alma ve Sorgu Kavramı, Amacı, İşlevi ve Esasları	17
A. Tanım.....	17
B. Amaç ve İşlev.....	19
C. Esasları.....	24

1. İnsan Haysiyetinin Dokunulmazlığı.....	24
2. Adil Yargıla(n)ma.....	26
3. Suçsuzluk Karinesi.....	31
4. Kendini İtham Etmeye Zorlanamama İlkesi (Nemo Tenetur İlkesi)	33
III. Yetkili Kişiyeye Göre İfade Alma ve Sorgu.....	36
A. Kolluk Görevlileri Tarafından İfade Alma.....	36
B. Cumhuriyet Savcısı Tarafından İfade Alma.....	42
C. Soruşturma Evresinde Hâkimin Sorgusu.....	47
D. Kovuşturma Evresinde Mahkemenin Sorgusu	51
IV. İfade Alma ve Sorgu Faaliyeti Dışındaki Açıklamalar.....	54
A. Tanık Açıklamaları.....	54
B. Bilgi Toplama (Bilgi Alma) Kapsamında Elde Edilen Açıklamalar	55
C. Kendiliğinden Yapılan İradi Açıklamalar	59

İKİNCİ BÖLÜM

CEZA MUHALEMESİNDE İSPAT VE İFADE ALMA VE SORGUNUN YÜRÜYÜŞÜ

I. Delil Kavramı.....	63
A. Tanım.....	63
B. Özellikleri.....	64
C. Sınıflandırılması	69
II. Ceza Muhakemesinde İspat Kavramı	72
A. Tanım.....	72
B. Ceza Muhakemesinin Amacı Bakımından İspat	74
III. İspat İlkeleri Bakımından İfade Alma ve Sorgunun Değerlendirilmesi	78
A. Vasıtasızlık (Delillerin Doğrudan Doğruyalığı) İlkesi	79
1. Genel Olarak	79

---

2. Sanığın Duruşmada Hazır Bulunması.....	83
3. İstinabe Yoluyla Sorgu	90
4. Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi İle Sorgu	93
B. Maddi Gerçeğin Resen Araştırılması İlkesi	99
C. Delillerin Serbestliği İlkesi	101
D. Delillerin Kolektif Değerlendirilmesi İlkesi.....	104
1. Genel Olarak	104
2. Sanığa Doğrudan Soru Yönelme.....	107
E. Şüpheden Sanık Yararlanır İlkesi	109
IV. İfade Alma ve Sorgunun Hazırlığı	113
A. Dosyaya Hazırlık.....	113
B. İfade Alma ve Sorguda Yer ve Zaman	114
V. İfade Alma ve Sorgunun Yürüyüşü	117
A. Kimliğin Tespiti	117
B. Kişisel ve Ekonomik Durum Hakkında Bilgi Alınması	121
VI. Aydınlatma Yükümlülüğü	122
A. Genel Olarak.....	122
B. İsnada İlişkin Aydınlatma Yükümlülüğü	123
C. Haklara İlişkin Aydınlatma Yükümlülüğü	126
VII. Şüpheli ve Sanığın Hakları	130
A. Müdafiden Yararlanma Hakkı.....	130
1. Müdafî Seçme	130
2. Müdafîin İfade ve Sorguda Hazır Bulunması.....	132
3. Müdafî ile Görüşme ve Müdafîin Hukuki Yardımlından Yararlanma	139
B. Susma Hakkı.....	145
1. Kapsamı.....	145
2. Sınırları.....	148
C. Delil Toplanmasını Talep Hakkı.....	151
D. Diğer Haklar	153
VIII. İfade Alma ve Sorguda Teknik ve Taktikler	156

IX. İfade Alma ve Sorgunun Kayıt Altına Alınması.....	160
A. Tutanağa Geçirme	160
1. Genel Olarak.....	160
2. İspat İşlevi.....	164
B. Ses ve Görüntü Bilişim Sistemlerinin Kullanılması	165
1. Genel Olarak.....	165
2. İspat İşlevi.....	167

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
İSPAT BAKIMINDAN İFADE VE
SORGUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

I. İfade Alma ve Sorgu İçeriğinin İspat Bakımından Neticeleri.....	173
A. Şüpheli ve Sanığın Susma Hakkını Kullanması	173
B. Şüpheli ve Sanığın İkrarı.....	180
C. Şüpheli ve Sanığın Yalan Beyanı	186
II. İfade Alma ve Sorguda Hukuka Aykırılığın İspat Bakımından Neticeleri.....	189
A. Genel Olarak.....	189
B. Delil Elde Etme Yasakları.....	193
1. Aydınlatma Yükümlülüğünün İhlali	193
2. İfade Alma ve Sorguda Yasak Yöntemlerin Kullanılması. 197	
a. Genel Olarak	197
b. Kötü Davranma	201
c. İşkence	203
d. İlaç Verme	206
e. Yorma	208
f. Aldatma	209
g. Cebir.....	212
h. Tehdit.....	213
i. Kanuna Aykırı Yarar Vaadinde Bulunma	215

---

j. Kanunda Sayılmamış İradeyi Bozan Diğer Müdahaleler.....	216
C. Delil Değerlendirme Yasakları.....	217
III. Delil Değerlendirilmesi Kapsamında İfade Alma ve Sorgu.....	223
A. Soruşturma Evresindeki İfade Alma	224
B. Soruşturma Evresindeki Sorgu.....	231
C. Kovuşturma Evresindeki Sorgu	232
1. Sanığın Önceki İfadesinin Okunması	232
a. Genel Olarak	232
b. Şartlar.....	234
c. İspat İşlevi.....	244
2. Sanığa Ek Savunma Hakkı Verilmesi.....	247
3. Son Sözü Sanığa Verilmesi	250
4. İstinaf Duruşmasında Sorgu	252
IV. İfade Alma ve Sorgu Kapsamında Delil Yasaklarının Uzak Etkisi	254
SONUÇ	259
KAYNAKÇA	269